

31 mrt 2014 -18:36

Publicatie van het rapport 'Klimaatverandering 2014: gevolgen, aanpassing en kwetsbaarheid': gevolgen voor het klimaatbeleid

Het IPCC publiceert vandaag het tweede deel van zijn 5de evaluatierapport: "Klimaatverandering 2014: gevolgen, aanpassing en kwetsbaarheid".

Dit tweede deel beschrijft uitvoerig de gevolgen van klimaatverandering, identificeert de toekomstige risico's en bestudeert hoe die risico's beïnvloed zullen worden door de omvang van de klimaatverandering. Het beschrijft tevens hoe die risico's significant beperkt kunnen worden door acties inzake aanpassing aan en mitigatie van de klimaatverandering, vanuit een benadering van risicobeheer. De voornaamste boodschappen zijn opgenomen in een « Samenvatting voor beleidsmakers ».

Dat tweede deel stelt vast – en bevestigt met nog meer zekerheid – dat de gevolgen van de klimaatverandering nu al omvangrijk en wijdverbreid zijn, zowel op het vasteland als in de oceanen: ze leiden tot een verstoring van de ecosystemen en van de biologische diversiteit, van de hydrologische systemen en van de landbouw- en voedselproductie, zorgen voor problemen met betrekking tot de volksgezondheid en versterken de sociale ongelijkheden (in het bijzonder in minder ontwikkelde gebieden).

Het rapport identificeert ook de toekomstige risico's, de eventuele potentiële voordelen en de aanpassingsmogelijkheden op sectoraal en regionaal niveau. In Europa hebben de voornaamste geïdentificeerde risico's betrekking op extreme klimaatgebeurtenissen (overstromingen, hittegolven, droogte), waterbeperkingen, maar ook het lokaal uitsterven van soorten, de verdwijning van bepaalde natuurlijke habitats en de introductie en expansie van invasieve soorten. Die risico's zullen economische schade in tal van sectoren teweegbrengen en zullen op een groot aantal mensen een invloed hebben.

Dit nieuwe wetenschappelijke rapport benadrukt dat de aanpassing moet samengaan met mitigatie (verminderde uitstoot van broeikasgassen): mitigatie blijft het belangrijkste middel om de gevolgen significant te verminderen en de kosten van de aanpassing, als die mogelijk blijft, binnen de perken te houden. Als er geen afdoend antwoord komt, voorziet het rapport belangrijke risico's voor de tweede helft van de 21ste eeuw en later, vooral op het vlak van voedselveiligheid (vnl. in de lage breedtegraden), verplaatsingen van bevolkingsgroepen, belangrijke verliezen op het vlak van de biodiversiteit en de ecosysteemdiensten, conflicten en impact op de wereldeconomie.

Het rapport bevestigt dus dat het hoog tijd is om over heel de wereld een ambitieus mitigatie- en adaptatiebeleid te voeren, dat bepalend zal zijn voor de omvang van de toekomstige risico's. Die uitdaging om de ambitie te versterken, staat centraal in het huidige onderhandelingsproces op internationaal vlak en moet tijdens de klimaatop van Parijs in 2015 leiden tot een internationaal bindend « post-Kyoto »-akkoord dat op alle partijen van toepassing is.

Het rapport wijst ook op het verschil tussen de noden voor aanpassing en de beschikbare financiering ervan in de ontwikkelingslanden. Het vrijmaken van de gepaste financiële middelen, in eerste instantie voor de meest kwetsbare landen, vormt een andere belangrijke uitdaging in de onderhandelingen. Beide uitdagingen (versterken van de ambitie, vrijmaken van internationale financiering) zullen centraal staan op de besprekingen van de Klimaatop die in september van dit jaar in New York georganiseerd wordt, op initiatief van VN-Secretaris-generaal Ban Ki-moon.

Het beleidsproces dat nu op Europees niveau aan de gang is om een nieuw « klimaat/energie »-kader voor de periode 2020-2030 in te voeren, zal ook doorslaggevend zijn om aan te sluiten op een emissietraject om de opwarming tot hoogstens 2°C te beperken t.o.v. de pre-industriële periode, in overeenstemming met een beheersing van de gevolgen.

In België heeft de regering, naast de acties ter vermindering van de broeikasgasemissies, een ontwerp voor een Federaal Adaptatieplan uitgewerkt, dat 31 transversale en sectorale acties identificeert (transport, economie, energie, marien milieu, onderzoek, gezondheid, ontwikkelingssamenwerking, internationale veiligheid, crisisbeheer bij natuurrampen, landbouw). Dat ontwerp van plan maakt momenteel het voorwerp uit van een publieke raadpleging .

De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (DG Leefmilieu) nam ook een aantal initiatieven om een strategie uit te werken voor de overgang van België naar een koolstofarme maatschappij, in de context van de Europese verbintenis om de broeikasgasemissies, in vergelijking met 1990, met 80 tot 95% te verminderen tegen 2050. In het kader daarvan werden verschillende scenario's ontwikkeld voor de overgang naar een koolstofarm België.

Voor meer informatie:

- De belangrijkste besluiten van de 'Samenvatting voor beleidsmakers' (in het NL) : www.klimaat.be/ipcc-rapporten en www.belspo.be
- De 'Summary for policymakers' (in het Engels) : www.ipcc-wg2.gov/AR5
- Contactpersoon bij de FOD Volksgezondheid: : Etienne Hannon (etienne.hannon@environment.belgium.be, tél. 0474 27 94 75)

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Eurostation II
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.health.belgium.be>

Jan Eyckmans
Diensthoofd Externe Communicatie & Woordvoerder
+32 495 25 47 24
jan.eyckmans@health.belgium.be

Heleen Vandenberghe
Woordvoester (NL)
+32 2 524 96 91
+32 486 12 67 98
heleen.vandenberghe@health.fgov.be

Vinciane Charlier
Woordvoester (FR)
+32 475 93 92 71
+32 2 524 99 21
vinciane.charlier@health.fgov.be